

Аграрії за негайне вирішення проблем галузі задля її розвитку

Під головуванням Прем'єр-міністра України Арсенія Яценюка 10 липня 2014 р. відбувся другий етап **III Всеукраїнського аграрного форуму**. У заході узяли участь понад 200 сільськогосподарських товаровиробників, а також представники профільних асоціацій і державних структур. Аграрії з усієї України обговорили низку проблем, невирішення яких може призвести до зупинення розвитку аграрної галузі. Крім того, учасники форуму напружували та запропонували представникам влади конкретні пропозиції щодо вирішення нагальних проблемних питань в АПК.

«Сьогодні без перебільшення можна стверджувати, що економіка сільського господарства знаходиться у важкому стані і потребує термінового втручання органів державної влади і управління для недопущення зупинки розвитку агропромислового комплексу», — підкреслив голова наглядової ради асоціації «Союз птахівників України» Олександр Бакуменко.

Делегати Форуму, констатувавши надзвичайно важкий фінансово-економічний стан аграрної галузі, наголосили, що відсутність ефективного реформування системи державного управління формує основні проблеми, які потребують негайного вирішення. Серед них першочерговими є:

- скасування надмірної кількості необґрунтованих функцій центральних, регіональних та місцевих органів державної влади, які формують сприятливе середовище для корупції та уповільнюють розвиток;
- відсутність сучасної та ефективної системи управління ризиками аграрного виробництва, яка потребує

запровадження хеджування цін на продукцію, вдосконалення системи страхування виробничих процесів та унеможливлення популістсько-політичних ризиків, що виявляються через ручне й катастрофічне для галузі державне управління.

А також:

- ускладнений доступ до кредитних ресурсів та необґрунтовано висока їх вартість;
- недієва система реєстрації прав оренди земель сільськогосподарського призначення;
- скасування штрафних санкцій за використання земельних ділянок сільськогосподарського призначення для ведення товарного сільськогосподарського виробництва без затвердження проектів землеустрою, що забезпечують еколого-економічне обґрунтування сівозміни та впорядкування угідь;
- прискорення процесу гармонізації законодавства України до законодавства ЄС у сфері безпечності та якості харчових продуктів;
- спрощення отримання карантинного та фітосанітарного сертифікату;
- запровадження інституту аграрних розписок;
- недопущення проведення ревізії пільгових режимів оподаткування в агропромисловому комплексі;
- забезпечення аграріїв природним газом для сушки зерна і олійних культур з урожаю 2014 року та тепличних господарств;
- збільшення парку вагонів-зерновозів Державної адміністрації залізничного транспорту України.

«Загалом система управління в галузі агропромислового комплексу, як і раніше, значною мірою сфокусована на виконання бюрократичних, адміністративних та статистичних функцій, що більшою мірою створює перешкоди для роботи сільськогосподарських підприємств, ніж формує передумови для їх розвитку», — додав генеральний директор асоціації «Український

клуб аграрного бізнесу» Володимир Лапа. Така ситуація є неприйнятною для нормального функціонування АПК, особливо зважаючи на сучасні складні економічні та політичні умови у країні.

«Подальше зволікання з реформами та відсутність їх розуміння є наразі недопустимим явищем. Адже аграрна галузь є реальним джерелом забезпечення розвитку економіки нашої держави та може бути ефективно використана для посилення її впливу на глобальну політику. Усе це забезпечить покращення добробуту та підвищення реальних статків населення в усіх регіонах України», — підсумовує Президент Української аграрної конфедерації Леонід Козаченко.

За підсумками форуму аграрії вирішили просити Президента України та Прем'єр-міністра України взяти під особистий контроль прийняття законодавчих та нормативно-правових ініціатив, що здатні покращити ситуацію в аграрному секторі економіки, а також рекомендувати Прем'єр-міністру України проводити щомісячні зустрічі зі співголовами Всеукраїнського аграрного форуму з метою обговорення прогресу вирішення проблемних питань аграрного сектору. Також було прийнято рішення співголовам Всеукраїнського аграрного форуму звернутись до Президента України, Прем'єр-міністра України та голів депутатських фракцій щодо підтримки пріоритетних законопроектів для галузі агропромислового комплексу.

«Ми проситимемо керівництво держави врахувати пропозиції учасників Всеукраїнського аграрного форуму, забезпечити товаровиробникам стабільність податкового законодавства та доступ до дешевих кредитів, налагодити функціонування страхування в сільському господарстві, сталу роботу ринків. А зі своєї сторони підтверджуємо, що аграрії зроблять усе можливе для збереження темпів розвитку АПК в непростих економічних умовах», — наголосив голова Аграрного союзу України Геннадій Новіков.

У Мінагрополітики України обговорили питання заміщення природного газу іншими енергоносіями

Питання забезпечення переробки та зберігання врожаю в умовах необхідності зменшення споживання природного газу були розглянуті у Мінагрополітики на нараді, яка відбулася 6 липня 2014 року під головуванням Міністра аграрної політики та продовольства України Ігоря Швайки. У нараді взяли участь представники Аграрного фонду, Державної продовольчо-зернової корпорації України,

Державної ветеринарної та фітосанітарної служби України, керівники окремих хлібоприймальних підприємств, агрохолдингів та науково-дослідних установ. Усебічно розглянуто питання щодо потреби у природному газі для забезпечення сушіння зерна, можливість заміщення природного газу іншими енергоносіями та доцільність використання сушильними комплексами сільськогосподарських підприємств соломи, відходів переробки зерна та інших видів твердого біопалива.

Учасники наради визначили мінімальні обсяги природного газу, які необхідні для гарантованого сушіння зерна в межах продовольчої безпеки та експорту, а також прийняли рішення щодо заходів, які доцільно запроваджувати

у поточному та наступних роках для заміщення природного газу альтернативними видами палива, підтвердили доцільність удосконалення механізмів державної підтримки підприємств АПК, які забезпечують оновлення матеріально-технічної бази зерносховищ зерна і сушильних комплексів із застосуванням енергоощадних технологій або використанням альтернативних видів палива. Крім того, прийнято рішення щодо відпрацювання науковими фахівцями НААНУ рекомендацій щодо перспективних технологій використання сільгоспдприємствами соломи та біогазу для теплозабезпечення, а також щодо заготівлі (зберігання) зерна на корми за технологіями, які виключають операції сушіння зерна.

Аграріям обіцяють відновити практику компенсації відсотків за кредитами

Близько 75% фермерів вказують, що обмежений доступ до фінансування є ключовою проблемою їх подальшого розвитку.

Кабінет Міністрів України розраховує з 2015 року відновити практику компенсації аграріям процентної ставки за банківськими кредитами, яка останніми роками не працювала через цілу низку причин, зокрема фінансового характеру. Як передає кореспондент УНІАН, про це заявив Прем'єр-міністр України Арсеній Яценюк під час роботи Третього всеукраїнського аграрного форуму. «Ми наступного року відновлюватимемо програму компенсації процентної ставки за кредитами для АПК», — сказав Прем'єр. Він відзначив, що така програма по суті

своєї «найбільш ефективна і найменш корупційна».

Як повідомляв УНІАН, близько 75% фермерів зазначають, що обмежений доступ до фінансування є ключовою проблемою їхнього подальшого розвитку. Водночас експерти підкреслюють, що можливості банків кредитувати підприємства аграрного сектору часто обмежені у зв'язку з відсутністю якісної застави, оскільки інфраструктура, побудована за радянських часів, спрацьована і застаріла, а приймаючи в заставу майбутній урожай, банк несе значний ризик втрати предмета застави. За оцінками Міністерства аграрної політики і продовольства, зробленими у травні цього року, посівна кампанія 2014 року

обійдеться українським аграріям у 42,8 млрд грн, із яких 8 млрд грн слід залучити у вигляді кредитів. Водночас аграрні асоціації неодноразово заявляли про те, що цього року банки істотно скоротили програми кредитування агропромислового сектора, через що сільгоспвиробники опинилися в умовах дефіциту коштів під час проведення посівної.

18 квітня цього року Національний банк України з метою підтримки агропромислового сектору країни почав проводити спеціальні аукціони з продажу ресурсів для кредитування сільгоспвиробників. Також НБУ дозволив банкам перевищувати встановлені кредитні межі у разі, якщо це необхідно для надання кредитів аграріям.

Великі агрохолдинги можуть позбавити пільгового оподаткування ПДВ

Кабмін розглядає можливість переведення великих агрохолдингів на загальну систему оподаткування ПДВ.

Кабінет Міністрів України допускає можливість переведення великих агрохолдингів на загальну систему адміністрування податку на додану вартість і скасування податкових пільг для цієї категорії виробників. Як передає кореспондент УНІАН, про це заявив Прем'єр-міністр України Арсеній Яценюк у ході роботи Третього всеукраїнського аграрного форуму. Зокрема, пропонує варіанти реформи оподаткування в агросекторі, Яценюк заявив: «Перший варіант — залишити все як є. Це непрацюючий варіант. Другий варіант — поділити: великі компанії перевести на загальну систему адміністрування ПДВ, фермерів і малі компанії — залишити на діючій системі». Таким чином, за словами Прем'єра, для 90% сільгоспвиробників збережеться пільговий

режим оподаткування. Водночас Яценюк звернув увагу, що діюча система сплати ПДВ є зручним способом «відмивання грошей», тому її збереження «сильно лобюється». «Деякі кричать залишити стару систему з ПДВ. Звичайно, залишимо. Тому що це мільярди гривень, які відмиваються. А тим, кому ці гроші повинні прийти, вони не приходять», — наголосив Яценюк. Він запропонував аграрним асоціаціям розробити свій варіант реформування оподаткування агрогалузі, але наголосив, що це треба зробити найближчим часом. «У 2014 році повинно бути чітке бачення реформування оподаткування», — сказав Яценюк. Як повідомляв УНІАН, переведення агровиробників на загальну систему оподаткування є однією з вимог ключового кредитора України Міжнародного валютного фонду, разом з яким уряд нашої країни реалізовує програму реформ. Згідно з

планом програми, питання реформування оподаткування агрогалузі повинно бути розглянуте і затверджене урядом вже у вересні поточного року. За оцінками фонду, скасування пільг із сплати ПДВ для експортерів зерна дасть змогу акумулювати до бюджету до 0,3% ВВП. Водночас нині в Україні діє режим пільгового оподаткування для сільгоспвиробників, запроваджений у 1998 році. Він включає фіксований сільгосподаток, акумулювання сільгоспідприємствами коштів ПДВ, а також підтримку тваринницьких господарств за рахунок перерахування ПДВ переробних компаній. Самі аграрії неодноразово виступали з вимогою відмовитися від ідеї внесення будь-яких змін до Податкового кодексу щодо спецрежиму оподаткування. Мінагропрод, у свою чергу, обіцяв аграріям не змінювати систему оподаткування аж до січня 2016 року.

Прийнято у першому читанні закон, що відкриє продукції українського тваринництва ринки Євросоюзу

Міністр аграрної політики та продовольства України Ігор Швайка представив проект Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо ідентифікації та реєстрації тварин», який Верховна Рада України прийняла в першому

читанні. Законопроект покликаний забезпечити високу якість продукції та є передумовою для відкриття доступу українським харчовим продуктам тваринного походження на ринки ЄС.

Прийняття закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо ідентифікації та реєстрації тварин» було однією з умов успішного проходження Україною інспекції місії Генерального Директорату Європейської Комісії з питань охорони здоров'я та захисту прав споживачів (DG SANCO) щодо оцінки державного контролю під час виробництва продуктів тваринного походження.

Законопроект, розроблений робочою групою при Міністерстві аграрної

політики та продовольства України відповідно до законодавства ЄС, встановлює обов'язковість ідентифікації сільськогосподарських тварин як підприємствами, так і особистими селянськими господарствами, забезпечуючи таким чином можливість проведення результативних карантинних заходів з метою своєчасного реагування та недопущення розповсюдження зоонозів.

«Хочу подякувати депутатському корпусу за підтримку законопроекту. Впевнений, що український виробник стане для ринків Євросоюзу надійним партнером. Це перший крок до виходу української тваринницької продукції на ринки ЄС», — зазначив Міністр Ігор Швайка.

Прем'єр хоче зробити Україну світовим лідером на ринку продовольства

Україна здатна протягом найближчих 10 років потроїти обсяг виробництва сільськогосподарської продукції і разом із стратегічними партнерами, зокрема зі США, взяти під контроль до 65% світового ринку кукурудзи, заявив у ході роботи Третього всеукраїнського аграрного форуму Прем'єр-міністр України Арсеній Яценюк. «Основне завдання,

яке стоїть перед Україною, — захопити лідерство на ринку продовольства, — сказав Прем'єр-міністр. — У десятирічній перспективі країна може потроїти обсяг виробництва сільгосппродукції. На ринку кукурудзи Україна разом із США може контролювати 65% світового ринку. І коли ти контролюєш 65% світового ринку, набагато простіше про все домовлятися. У тому числі й про газ». Він наголосив, що для реалізації цих цілей Україні необхідно залучити масштабні інвестиції в агропромисловий сектор. І уряд вже веде відповідні переговори із західними партнерами, у тому числі зі США, про поставки техніки і технологій в Україну. Крім

того, Прем'єр прокоментував прогнози на майбутній урожай. Зокрема, говорячи про врожай цього року, Прем'єр повідомив, що він «буде більший за середньостатистичний показник за останні п'ять років».

Як повідомляв УНІАН, український гідрометеорологічний центр прогнозує в поточному році валовий збір зернових і зернобобових культур в Україні на рівні 63 млн тонн, що може стати одним з найбільших показників за роки незалежності України. За даними Державної служби статистики, українські аграрії у 2013 році зібрали 62,9 млн тонн зернових, що на 36,3% перевищило показник 2012 року.

В Україні скасували норму щодо формування регіональних запасів зерна

Верховна Рада України ухвалила Закон України «Про внесення змін до Закону України «Про зерно та ринок зерна в Україні» (щодо оптимізації формування зернових ресурсів України)».

Як передає кореспондент УНІАН, за таке рішення 1 липня проголосували 250 із 329 народних депутатів, зареєстрованих у сесійній залі. Закон скасовує окремі положення Закону України «Про зерно та ринок зерна в Україні», які регламентують формування та використання регіональних ресурсів зерна. Зокрема, скасовується норма про те, що регіональні ресурси зерна формуються шляхом укладення угод на акредитованих біржах за рахунок коштів бюджету Автономної Республіки Крим, областей, міст Києва і Севастополя в межах визначених ними обсягів. А також про те, що уряд Автономної Республіки Крим, місцеві органи виконавчої влади і

органи місцевого самоврядування у порядку, визначеному Кабінетом Міністрів України, здійснюють моніторинг наявності продовольчого і фуражного зерна та визначають поточний і прогнозний рівень забезпеченості ним. У разі недостатнього рівня забезпеченості зерном уряд Автономної Республіки Крим та місцеві органи виконавчої влади формують свої регіональні ресурси на конкурентних засадах через акредитовані біржі, а контроль за формуванням регіональних ресурсів зерна здійснюють Рада міністрів Автономної Республіки Крим, обласні, Київська і Севастопольська міські державні адміністрації.

У пояснювальній записці до законопроекту зазначається, що мотивується це тим, що Аграрний фонд забезпечує у визначених Міністерством аграрної політики та продовольства обсягах

реалізацію пшеничного та житнього борошна, виробленого із зерна державного інтервенційного фонду для кожної області, а також для Автономної Республіки Крим, міст Києва та Севастополя. За таких умов, наголошується у Пояснювальній записці до проекту, «в Україні зникла необхідність у існуванні механізму формування регіональних ресурсів зерна».

У записці зазначено, що «прийняття законопроекту дозволить зменшити кількість перешкод для пересування зерна територією України, знизить адміністративний тиск на аграріїв, при цьому в Україні продовжить функціонувати більш ефективний механізм забезпечення стабільних цін на хліб — реалізація Аграрним фондом борошна хлібопекарським підприємствам за фіксованими цінами для виробництва хліба масового вжитку».